Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Zaaknummer	Z-25-543373
Documentnummer	DOC-25-1096740
Naam commissielid	J. de Vries
Fractie	VVD
Onderwerp	Commissievragen VVD raadscie. 8-9 agendapunt 8.2 Nota van uitgangspunten huisvesting buitenlandse werknemers
Datum waarop de vraag is gesteld	1 september 2025

Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de commissievergadering.

Portefeuillehouder	Jeroen Broeders
Afdeling	Ruimte

Inleiding

Het voorstel is bedoeld om uitgangspunten vast te laten stellen voor (aanpassingen van) het beleid inzake huisvesting arbeidsmigranten. Wij hebben nog een paar vragen over concrete punten uit het stuk en één over de algemene bedoeling en strekking van dit stuk.

1.	Het is ons niet geheel duidelijk hoe ver de strekking gaat en of die overal hetzelfde is. Zijn de uitgangspunten in deze nota nu bedoeld om een compleet nieuw beleid op te zetten of gaat het alleen om aanpassingen op onderdelen van het bestaande beleid? Wij vermoeden het laatste en in de tekst zien wij daar ook een aanwijzing voor, maar willen graag een bevestiging/uitleg hiervan. Reden: wij missen in het stuk op het eerste gezicht nogal wat onderwerpen. Zo wordt er in 4.1 (Aantallen en schaalgrootte) vooral gesproken over huisvesting bij agrarische bedrijven (waar 60 personen soms onvoldoende blijkt, enz.). Dat type huisvesting is natuurlijk lang niet alles. Bij een aanzet tot een compleet nieuw beleid is het dus onvoldoende om het bij huisvesting alleen daarover te hebben. Bij een actualisatie op onderdelen klopt het: op dàt onderdeel zou het beleid gewijzigd kunnen worden en dat wordt dan in de uitgangspunten meegenomen. Op andere plaatsen spreekt u over het aanscherpen van definities voor short-, mid- en long stay verblijf. Dat gaat duidelijk over àlle verblijf, niet alleen bij agrariërs. Voor de opstellers zal het glashelder zijn maar de VVD-fractie wil hier graag duidelijkheid over de reikwijdte en bedoeling van dit voorstel voordat wij ons uitspreken.
antwoord	De nota van uitgangspunten dient als de basis voor de actualisatie van het bestaande beleid huisvesting buitenlandse werknemers. in de actualisatie kunnen ook nieuwe elementen meegenomen worden zoals de BER en informatievoorziening.
2.	In het stuk wordt overal de term “buitenlandse werknemers” gebruikt. Hoewel dit de situatie op zich goed beschrijft, hebben wij begrepen dat vanuit de raad bedenkingen zijn tegen die omschrijving omdat het zijn van “buitenlander” geen juridisch onderscheid mag wezen. Dit is ook weleens in discussie geweest en formeel

	klopt dat: of de mensen Nederlander of buitenlander zijn maakt qua huisvestingsvraagstuk niet uit. Wij vragen u of u bewust voor deze term heeft gekozen (en waarom dan) of dat dit nog gewijzigd kan worden in “arbeidsmigrant”.
Antwoord	De term “buitenlandse werknemer’’ wordt in het beleid huisvesting buitenlandse werknemers gehanteerd. Vandaar dat deze term ook in de nota gebruikt wordt. De term kan, indien gewenst, gewijzigd worden in “arbeidsmigrant”.
3.	In het voorwoord is sprake van 10.000 arbeidsmigranten in de regio waarvan ruim 3.600 in de gemeente Medemblik. Verderop op die blz staat: Hieruit bleek dat er minimaal 3.000 extra logiesplekken nodig zijn. Wordt daar bedoeld: in de regio, of: in de gemeente Medemblik? Graag verduidelijken.
Antwoord	Er zijn volgens het Sweco rapport van 2022 minimaal 3.000 extra logiesplekken nodig in de 7 Westfriese gemeenten.
4.	In hoofdstuk 3.4 gaat het over registratie. U kiest hier voor betere en begrijpelijke informatie aan de arbeidsmigranten en innovatieve en toegankelijke vormen. Wij zien nergens iets over de aanpak van een probleem dat het stuk ook signaleert, nl dat betrokkenen door het uitzendbureau soms aangespoord worden om zich niet te laten registreren. Je hebt weinig aan betere en toegankelijke informatie als dit er tegenover staat. Hoe denkt u daarin verbetering te brengen? Gaat u daarin actie ondernemen via het handhavingsbeleid?
Antwoord	Als gemeente hebben we beperkte directe bevoegdheden om dergelijke praktijken van uitzendbureaus tegen te gaan. Toch zijn er verschillende manieren waarop we hier invloed op kunnen uitoefenen. Wanneer handhaving acteert op een melding van illegale bewoning, gaat er bijvoorbeeld een collega van Burgerzaken mee om de buitenlandse werknemers ter plekke in te schrijven. Daarnaast willen we de informatievoorziening naar buitenlandse werknemers toe verbeteren en willen we beter samenwerken met uitzendbureaus. Ook is het mogelijk om gebruik te maken van huisvestings- of inschrijvingsregels: Indien er sprake is van huisvesting via de werkgever of het uitzendbureau, kunnen we via vergunnings- of registratieverplichtingen voorwaarden stellen die inschrijving bevorderen. Op het moment dat het een buitenlandse werknemer wordt aangespoord om zich niet te registreren, is neutrale informatievoorziening vanuit de gemeente extra belangrijk. De buitenlandse werknemer heeft het uitzendbureau niet nodig om zich te laten inschrijven en kan dit zelf doen bij de gemeente.
5.	In hoofdstuk 4.5 heeft u het over de Brede Economische Reflectie. U signaleert een wens om maatschappelijke effecten bij bedrijfsgroei of uitbreiding van huisvesting meer mee te wegen. De VVD heeft daarover de volgende vragen: a. slaat deze nieuwe afweging alleen op de huisvesting van arbeidsmigranten of bedoelt u dit ook breder: bij andere bedrijfsvestiging of -uitbreiding?

	b. u wijst op de juridische haalbaarheid van dit soort afwegingen. De VVD denkt dat dit veel aandacht verdient, wij twijfelen aan de juridische hardheid van deze nieuwe soort overwegingen onder de bestaande wetgeving. Zijn hier al voorbeelden van te noemen? Graag uitleg over hoe u dit gaat aanvliegen.
Antwoord	a. Het uitgangspunt in de nota om de huisvesting van buitenlandse werknemers te laten bijdragen aan de bredere welvaart van de gemeente richt zich naar de aard der zaak alleen op de huisvesting van buitenlandse werknemers. b. Wanneer de raad zich kan vinden in de wenselijkheid van dit uitgangspunt, zal daarna de juridische uitvoerbaarheid nadrukkelijker onderzocht worden.
6.	Onder hoofdstuk 4.2 Seizoensarbeid en permanente huisvesting stelt u dat de gemeente “terughoudend is tav permanente huisvesting van arbeidsmigranten in woonkernen”. Wat bedoelt u dan? Bij permanente huisvesting denken wij aan long stay, het permanent zich in Nederland en in de gemeente vestigen, dus nieuwe inwoners. Déze mensen worden o.i. meestal niet gehuisvest in logiesonderkomens, maar zullen voor zichzelf - niet meer in groepsverband met collega’s - woonruimte zoeken binnen de reguliere woningmarkt. Zij zullen voor hun gezin een woning huren of zelfs kopen waar alleen zij zelf wonen en zijn dan reguliere inwoners geworden. In dat geval heeft de gemeente daar helemaal geen zeggenschap over, dus kunt u ook niet “terughoudend” ergens in zijn. Hoe moeten wij deze zin uitleggen? Als u hier de gevallen van short stay of mid stay bedoelt (die wel van logiesonderkomens gebruik maken) is de term “terughoudend” ook niet juist: de raad heeft in 2021 juist besloten om hier voor woningen in de kernen geen medewerking meer aan te geven, deze vergunningen voor afwijkend gebruik worden niet meer verleend. Het is dus “nee” i.p.v. “terughoudend”. Kortom: hoe moeten wij dit uitleggen?
Antwoord	De zin waar u het over heeft is inderdaad voor meerdere uitleg vatbaar en dat is duidelijk niet wenselijk.